

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 23 lipca 2025 r.

PNIK-I.4131.512.2025

Rada Gminy Sławno

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XX/118/25 Rady Gminy Sławno z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Sławno, w części dotyczącej:

- 1) § 2 pkt 2 załącznika do uchwały,
- 2) § 6 ust. 1 załącznika do uchwały w zakresie wyrazów „(śmierć rodziców lub opiekunów prawnych, ciężka, długotrwała choroba członków rodziny, nieszczęśliwy wypadek powodujący trwały uszczerbek na zdrowiu członków rodziny ucznia, znaczna szkoda materialna spowodowana pożarem, kradzieżą lub klęską żywiołową, innych szczególnych zdarzeń losowych).”,
- 3) § 6 ust. 3 załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Dnia 10 lipca 2025 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały wskazując zastrzeżenia dotyczące regulacji zawartych w § 2 oraz § 6 ust. 1

i 3 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Sławno (dalej: **Regulamin**), stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały.

W wyjaśnieniach udzielonych 15 lipca 2025 r. Przewodniczący Rady Gminy Sławno poinformował, że Regulamin zostanie zmieniony na najbliższej sesji Rady Gminy Sławno, z uwzględnieniem sugestii zawartych w przedmiotowym zawiadomieniu. Z informacji uzyskanych przez organ nadzoru wynika, że sesja nie odbędzie się w lipcu 2025 r.

Mając na uwadze powyższe, organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie uchwały z obrotu prawnego.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Rada Gminy Sławno przekroczyła delegację ustawową zawartą w art. 90f ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.) formułując w § 2 słowniczek pojęciowy na potrzeby przedmiotowej uchwały, w dodatku modyfikując przy tym definicję "ucznia" zawartą w art. 3 pkt 11 ustawy o systemie oświaty (§ 2 pkt 2 Regulaminu). W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że art. 90f ustawy o systemie oświaty nie przyznaje radzie gminy uprawnienia do ustalania definicji pojęć na potrzeby realizacji uchwały (wyrok WSA w Łodzi z dnia 28 lipca 2021 r. o sygn. akt III SA/Łd 383/21). Przywoływanie w aktach prawa miejscowego własnych definicji pojęć, precyzowanych aktami wyższego rzędu, uchybia regułom zasad techniki prawodawczej (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2022 r. o sygn. akt II SA/Wa 3687/21). Wprawdzie dopuszcza się możliwość powtórzenia w akcie prawa miejscowego zapisów ustawowych, ale tylko wtedy gdy takie powtórzenie ma charakter dosłowny. Jednakże w sytuacji w której organ dokonując w akcie prawa miejscowego zmiany czy modyfikacji przepisów ustawowych, skutkujący tym, że zamierzona przez ustawodawcę treść przepisu straciłaby swoje pierwotne znaczenie (...) to wówczas oznacza, że doszło do naruszenia prawa i to w stopniu rażącym (wyrok WSA z Łodzi z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Łd 94/18).

Regulacja § 6 ust. 1 Regulaminu istotnie narusza przepis art. 90e ust. 1 ustawy o systemie oświaty, w którym ustawodawca określił, że zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Ze względu na specyfikę takich zdarzeń ustawodawca nie precyzował na czym takie zdarzenie losowe ma polegać i tym samym katalog zdarzeń losowych pozostaje otwarty. Prawodawca nie przyjmował także dodatkowych określeń dotyczących zdarzeń losowych typu "szczególne zdarzenie losowe". Tymczasem regulacja zawarta w § 6 ust. 1 Regulaminu przyjmuje takie dodatkowe określenie, a w pozostałym zakresie kreuje katalog zamknięty zdarzeń losowych w przypadku których przysługuje zasiłek szkolny. W judykaturze podkreśla się, że ustawodawca w sposób umyślny użył pojęcia "zdarzenie losowe" w znaczeniu potocznym, tak by obejmowało ono zróżnicowany wachlarz zdarzeń nadzwyczajnych i nieprzewidywalnych mogących znacząco utrudnić sytuację materialną ucznia. Już samo określenie "losowe" wskazuje, że chodzi o katalog stanów faktycznych, których

charakteru i cech nie można z góry określić. W świetle takiego zamysłu ustawodawcy definiowanie pojęcia niedookreślonego w akcie rangi podstawowej narusza prawo (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 16 maja 2012 r. o sygn. akt IV SA/Po 263/12).

Również § 6 ust. 3 Regulaminu istotnie narusza prawo, tj. art. 90f ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Określono tutaj sposób ustalania wysokości zasiłku szkolnego, czym przekroczono delegację ustawową zawartą w art. 90f pkt 4 ustawy o systemie oświaty, gdyż rada gminy jest uprawniona wyłącznie do ustalenia trybu i sposobu udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego, nie zaś jego wysokości. Również w judykaturze wskazuje się, że rada gminy w zakresie zasiłku szkolnego uprawniona jest do określenia jedynie trybu i sposobu udzielenia zasiłku szkolnego, a nie do ustalenia jego wysokości (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 sierpnia 2017 r. o sygn. akt II SA/Go 529/17). Ustawa nie przewiduje udzielenia radzie gminy uprawnienia do określenia w regulaminie sposobu ustalania wysokości zasiłku szkolnego (wyrok WSA w Łodzi z dnia 28 lipca 2021 r. o sygn. akt III SA/Łd 383/21).

W sytuacji, w której § 2 pkt 2, § 6 ust. 1 w zakresie wyrazów „(śmierć rodziców lub opiekunów prawnych, ciężka, długotrwała choroba członków rodziny, nieszczęśliwy wypadek powodujący trwałe uszczerbek na zdrowiu członków rodziny ucznia, znaczna szkoda materialna spowodowana pożarem, kradzieżą lub klęską żywiołową, innych szczególnych zdarzeń losowych).” i § 6 ust. 3 Regulaminu w sposób istotny naruszają przepisy art. 90e ust. 1 i art. 90f ustawy o systemie oświaty, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Sławno